

Mr. 98.

Tehmetad: Walgas, Dikru: lán. Wosfili majes, Walg: maakannawallitute rannasuu

Geheimstand:

Postiga la ĉiun ĉiata letero

1	mon poŝto	12	marko
2	"	24	"
3	"	36	"

Meilapääwal, 3. juunil 1920.

II. aa3tafãit.

Toidnainete weoft randteel.

Col. Tallents Riiga jõudnud.

Läti Ajutawa Rogn tööft.

**Jutud Peedu ja Nõutogude-Wenemaa
Kõigest pealetungimisest Voola wastu.**

Wõitlused Wene-Poola wäerinnal.

**Sõjanaasta kõrge rent Pat-
galis wähenдатud.**

Ahwena jaarte küsimus.

East-Cätt wabellisel waeluualusel maaribal
 walitseb kabe riigiwõimu pärašt kuni tōnase
 päewani iäieline korralgedus leaduslikkufe
 mõistes. Mida üs jaatab, feda pūūab teine
 tingimata ümber lūkata. Robailled elanikud
 kaotawad lõppude lõpuks igalugufe wabetega-
 mise wõimalufe, mis tōepoolešt leaduslik on ja
 mis feda mitte ei ole.

Rujukaks näituseks seaduslikult korrald
kõrvald kaudmise juhtes on Põdeli wala talu-
nikkude Taurini ja Krintule protsejs kobaft
wälja töftmise asjus, mis biljuti Walga rabu-
kobitus berutufel oli. Lätlane Taurin on omale
kaks talu oftnud kääsolewa aasta weebruari
kuul. Ofstja teadis wäga hästi, et Põdeli wald
praegu Eesti Wabariigi territooriumi külge kuu-
lub ja sellepärast liikumata warandufe oman-
damiseks sellekohafe seadufe järele E e s t i
walifufeit luba peab olema. Et ofstja lätlane
ja ofstmine arwatawasti sibiik oli — Lāti maa-
omandamise suurendamine — siis ei julgenud
Taurin ostuluba Tallinnast ofstima minna, waid
muretjes selle Riiaft kobalife Lāti komandan-
tuuri kaudu, kus kuulu järele niifugufeid „wa-
teritalitaji“ kõige parema meelega wastu wõe-
tawat.

Meie teame, et Lāti komandantuur kui ka teised kohalikud Lāti valitsuse-ajutused just jättes oma ülesannet näewadki, et Eesti valitsuse määrustele vastu tööada. Nende siin viibimine on meie riiklajelt täiesti kahjulik. Kuid meie ei imesta nii palju lätiaaste kui mõne Eesti valitsuse võimu efitaja ülespidamise üle seefamas loos. Nimelt on Walga ringkonna riigimaade ülem, kellel ometi maaoman-duse wõõrandamise ja ostu-müügi seaduse mää-rused kõige paremini tohikjõd tuttawad olla, L ā t i valitsuse poolt wäljaantud ostuluba seaduslikuks tunnistanud ja Põdeli wallawalit-susele selle põhjal korralduse teinud, et Krintus ja Markus 1. mail kohtadest wälja peawad kolima. Weel naljakamaks läheb lugu selle- poolest, et niisugust lausa seadusewastast tegu üks kohalik Eesti adwokaat kohtus on jään-danud kaitsta.

Rahu jääb siin seaduslikkuse mõiste, rääkimata teistest mõistetest, mis selles asjas ka väga arusaadavat puudutavad? Mis on siis nüüd õige ja, seaduslik ja mida peavad piirdäitse wõõs ajunud elanikud seaduslikuks, mida seadusewastasteks pidama?

Meie arvates ei wõi kõnes olewas juhtumises üleüldse kabte arwamist olla, kellel õigus on ostu müügi lubasid wälja anda, kui

Pödeli wald praegu Eesti Wabariigi territooriumi külge kuulub. Miks ei lähe Eesti valitsus niisamafuguleid iubasid Lätimaa pinnal välja jagama? See oleks naeruwäärne ja iga riik, kes enesest wägegi lugu peab, peaks niisuguste asjade eest hoidma.

Muidugi ei ole Taurini asi ainuke niisugune mõõdapillimine jeeaduslikkusest ja meie loeme oma kohuteks awalikku täbelepanekut asjade peale juhtida, mis lausa kuritegeliselt iseloomu kannawad.

Meie Rooti lähirääkijatest

kusleb Echo de Paris 21. mail Stockholmist: Rootsi tööstus on umbes 100 miljoni krooni eest kaupasi omal vastutusel Nõukogude Wenemaale müünud. Roubawahetuseks on walitus muuseas järgmised tingimised teinud: walitus lubab Wene kuldä Rootsimaaale tuua, kui rootslaste konfiskeeritud warandused Wenemaale tagasi anakse. Wenemaalt ei wõi rohkem kui 15 delegaati Rootsimaaale tulla, nad peawad kooperatorid olema, mitte Litwini alla käima ja propagandaist loebuma. Delegatsioon wõib iga nädala üle karjeeri 3 kilogrammi kirjudega laata. Delegatsioon wõib alles siis tulla, kui lepingu tagatiseks ola kuida kohale jõuonud. Wastutuseks peab Rootsi tööstajate delegatsioon Wenemaale laastama.

Ehõ de Paris nõuab jelle puhul, et wälja
weetud enamiaste kuid eeskätt Prantsuse
Wenemaa laenude pandiks loetaks. (Eo)

Kraasini jutuajaminne Lloyd Georgiga.
London, 31. mail. Reuter. Kraasini esi-
mene jutuajaminne Lloyd George'iga täna. Haru-
tusele kawatletakse võtta kaubanduslike läbi-
käimise uuesti algamine. Oja wõtawad Cur-
son, Bonar Law, Sir Robert Norne, Worthing-
ton, Sir Usurice Hankey ja Philip Kerr. (Ela)

Ukraine protest.

London, 31. mail. Reuter kuuleb, Ukraina
jaatkond läkitanud peaministrile ja välismini-
stri kirja, milles selle vastu protesteeritakse,
et nagu kuulda, olla Krasniin nõu nõukogude
valitsusele kawatsetawa kaubamüügi puhul
Lääne-Euroopas kuiloga maksta. Wenemaa
riigipanga kulla fond kuulub Ukrainale ja Uk-
raina on oluliselt wastuaw Rumeenia kulla
tagawara eest, mis enamajad Kremliis ära
wõtjüd. (Eia)

Englismaa nõudmine.

London, 31. mail. Reuter kuuleb, Briti valitsus tahtvat nõudmise juure jääda, et Briti sõjavangid Wenemaal vabastataks enne kui kaubanduse uuesti awamine beaks kiidetakse. Krasjini kokkusaamisel Briti ministritega puudutakse ainult külmufi, mis Wenemaa wõjab, mida ta wõib wälja wedada. Kaubandusega käskäes ei tohi mitte propaganda käia.

**Gnamlased okkupeeriwad Jenseli
ladamat ajutiselt.**

Moskva raadio teatel on Tšibisberin Jensi sadama okkupeerimise puhul Persia väliajalik ministrite teatanud, et see okkupatsioon on ainult ajutine. Nõukogude väed kutsutawat Persia territooriumilt ära, nii pea kui sõjaline tarvidus mööda läinud ja waba laewaühendus Kaspia merel uuesti jalale on seatud. (Eta)

Tekeldus Hõnkogude Wenemaal trüki- töölistega.

(Eta) Prawda 28 mailt teatab, et II. riigi trükitöjas Moskwas trükitööliste streikima ba-

kanud, jelt et nad ühe uuema dekkeediga
mis töövilljakuhe töstmiseks antud, rahul pole
elnud. Trüükikoda pandud kuus ajaks kiire
ja tööliste asendatud konfidentiaalselt laagerise.

Selles asjas olnud Jämselä ja Träsköja
21. mail töölise tellimine koosolek, kus vä-
hemalt resolutsioon vastu võetud üheskut-
lega II riigi trükkikoja töölii toetada ja pro-
testiga „vana tsaariaegse režiimi vastu“.

Tõõmilitarismist.

(Eta) Nagu Prawda 28. maili jutustab, teinud prof. Gredeeski, endine riigivolnik, ka-
dettide partei keskkomitee liige ja „Rulskaja
Wolia“ kaastöötaja, hiljuti Moskwas raud-
tee tehnikute ringis ettekande 155 militariseeri-
misest mida ta soojalt soovitanud ja barilla-
selle läbiwiimiseks kaaja töötama kutsunud.
Prawda soovib Gredeeski ettekannet laiemal
barillaste hulga ees korrata.

Tööl't desertzerimise wasta.

(Ela) Jswestija 28. mailt awaldab mää-
rused töölt deferteerimise vastu wõitlemiseks.
Seks ajutatakse iseenalised defertirkomisjonid,
kes teateid töölt lahkujatest ja ärawõetjatest ko-
guwad ja neid, kes oma ispetialiteedist kõr-
wale hoiawad, oblawadega, „štrekwošbaika“
abil ja teisi kinni püüawad, wangistawad,
trahwitöödele ja muudele karistustele määra-
wad ja pärast uuesti ametisse sunnivad.
Ametiühistustele kirjutatakse ette oma töölise
wahwamisel abiks olla.

Gnamptel'd Poola wäerinnu fohta.

(Eta) Iswestija 27. maiist toob esimehe kohal Trosaki üleskutse, kus rohkem wabatabilikka ja kommuniste Poola wäerinmale nõutakse. Ilma kõige juurema pingutufeta ei wõiwat wõitu olla. Wabatabilikka olla tainud, kuid alles liig wähe. Wõitlus astuda aga kriitilisele järku. Poolakad olla teistelt wäerindadelt tugewad Pooleni diwisjonid hobale toonud ja toimetada fuuri uufi formeermiisi. Punawägedel olla wõitused wäga ägedad ja järjelikult kaotusrikkad.

Leedu kunstiräitlus.

Siimesel mail awati Kownos Leedu kunsti-
näitus. Pidulikule awamisele olid kutsutud
president, ministrid, wäljamaa esitajad j. m.
Näitusel on wälja pandud maalid, skulptuurid,
gravüürid, rahwakunsti laadused—kokku 1282
nummert. Peale selle bulk kirjandust. Esi-
tad on anderikkamad Leedu kunstnikud nii
wanemast kui nooremast põlvest: Ciurlionis
Žmuidžinavičius, Varnas, Simonis, Gaidišis,
Kmsja ja bulk teisi. Eesti ainetest on näitu-
sel: R. Slärius—Skleris'i „Eesti tüüp“, mis
õige hästi tabatud ja waade Tallinna peale.
Wiimane on wäbe „eestiiline“, jelt kõik wõib
Wene peakiriku kullatud tornide taba. Üle-
üldiselt pakub näitus wäga algupärast ja hu-
witawat, mis hiilgawat tunnisust annab Leedu
alles wõrdlemisi noore kunsti wõimise kohta.
Õhtul oli linna teaatris kontsert Leedu beli-
meistrite töödest. (Eta)

Armeenia mandaat tagasi lükatakse.

London, 31. mail. Reuterile teatatakse Washingtonist: Senat wõttis ühel häälel otsuse vastu homme pärast lõunal Armeenia mandaat tagasi lükata. (Ela)

Poola sõjaväedastanne.

(Eta) Warsfaw, 28 mail. Berelina jõgi Borisjowist kuni juuni on terwelt meie käes. Waenlane attakeerib järelejätmatalt sektorites: Džüna jõgi — Narotšbi järw — Berelina jõgi. Waenlase attaaaked on tagasi löödud. Tema kaotused on üsna suured.

Paala frendilt.

(Eta) Warsaw, 29. mail. Beresina ääres ajajime meie 3 enamlaste diwiisi Jakhitsbi kila juures laiali ja wõltime bulga wange ja hobuseid. Waenlase pealetungimisel Polodsk-Polodetsbno libis pole suurte kaotuste tõttu enam endist pinewust. Tema toidu ja moonamureifemine on puudulik. Ukraina wäerinnal muutujeta.

Liitlaste Sakstamaa wastu.

(Eta) Pariis, 30 mail. Raadio. Millerand ääres laadikute kogus: Minul on tõdm naba, et meie liitlaste walitjuse waateid Sakstamaa kohta omaks wõtawad. Kui Sakstamaa ikka weel peaks tõrkuma omapeale wõetud kobustasi täitmast, siis peame juba rohkemaid maakondi okkupeerima. See on ka meie liitlaste arwamine. Mina soowin wäga, et niisugune tarwidus ei efineks. Walitjuse poliitika on kokkukõlas liitlaste poliitikaga. Ühendus meie liitlastega on biljutiate läbirääkimiste tõttu weel kindlamaks saanud. Walitjuse poliitika on ühtlasi ka kokkuleppe-poliitika Sakstamaaga. Meie soowime, et Sakstamaa aru saaks, et tema peamine seijab kokkuleppes meiega.

Millerandi kõne wõeti elawate kiiduwaldustega wastu.

Teideministeeriumi hinnad laagerd Sakstamaal.

Toiduainete hinnad on Sakstamaal juba laagerdakanud. Mõned neist ifegi kuni 30 prots. wõrra. Nõnda maksab Berliinis riisi nael 6 marka, paar päewa tagasi 12—15 m.

Pärimaalt.**Rahu asjus.**

(Eta) Riias, 31. mail. (Eta) Rahuldab-ääkimistel Moskwas ei ole sõjaliste tagatiste käijumises kokkuleppele jõutud. Enamlased on nõus wastu wõtma tingimist, mille järele kumbki pool loobub kibutustõõst teise poole maal makswa korra wastu.

Mõistate meilatalude rentnikkude seiskorraat katgalias.

Nagu „Bribwa Seme“ teatab, on Katgalias mõistate meilatalude rentnikkude seiskord saake, kes sõja laastamistest hoolimata aastas 1500 Lati rubla renti peawad makema. Kreutzburi agraarkomisjon on seiskorda filmas pidades otustanud rendimakstu 1919/20 a. f. o. sõjaasta kohta pool wähenõuda.

Sõjapõgenemiste korraldusel.

(Eta) Riias, 31. mail. (Eta) Wälieminister Meierowits ühes walitjuse liigetega ja Dunafo Rieti esitajatega sõitis Sobofba sõjapõgenemiste kojutoomist korraldama.

Rodumaalt.

Kiigikasas olid 26. — 29. mail 1920 awatud järgmised krediidid:

Kohtuminiasteeriumile	mrk. 592.575. —
Sõjaminiasteeriumile	956.665. 85
Teedeministeeriumile	22.000. —
Sijeministeeriumile	2.160. —
Haridusministeeriumile	1.784.183. 13
Rahaministeeriumile	282.000. —

Õpetlikud meilaste aiad.

„Sakala“ teatel on Wiljandi meilastepidamise jelts otsejaks teinud Wiljandis ja Hõltres õpetlikud meilastepidamise aiad jisse seada.

Kirikupetajate puudus Wõrumaal.

Nagu „Wõru Teataja“ kirjutab, on Wõrumaal Rāpina, Ranapää, Urwaste, Rõuge, Wastfeliina ja Wõru kogudus ilma kirikupetajate. Waimulikkude talitustega on rahwas päris bādas: ristimised, laulatused ja ifegi matimised on jārge ootamas. Walimistel ei ole seni kuskil tagajärge olnud.

Rõuge kogudus loosis oma õpetajaks end. õpetaja poega Akhel Kallast saada ja saatis temale ifegi 15000 marka kingituseks, kuid nüüd on eifaw wastus tulnud ja ka kingitus on tagasi läkitatud.

Wastfeliinas on praegu õpetaja walimised käsil, kuid teadmata on, kas õnnetaa ja Wõru linnal ei olewatki lootust õpetajat saada, sest kes tabaks 1000 marga eest ametisele bakata.

Tulekahju Tartu „Bürgerhuses“.

29. mail pāhjis Tartu „Bürgerhuses“ näitelawal tuli labti, mis oja näitelawa jisseleandest,

näitelawa lae ja ka laali lage rikkus. Ka katuse un kustutamise juures ära lõbutud.

Snur tulekahju Saangas.

Neljapäewal, 27. mail, kell 6 õhtul läks Hõbeda külas asuwa Allika talus ühe kuur põlema, arwatawasti siinjamaa lõõdawa lae weski kaila tulelõdemetelt. Et tuul kobaras koos olewa Hõbeda küla peale pubus, siis oli Hõbeda küla, milles 6 talu asuwad, seige tulemeri. Pāasta ei suudetud midagi. Terweks jāi ainult 1 talu, mida pakjud puud ümbritsejaid.

„D. Post.“

Wihma puudus.

Wihma puuduse tagajärjel ei edere kaera kasw. Ra oder ei taba mulla pōueft tõusta ja biljem istatud kaplad kuiwawad libtsalt ära, sest kõle lõunatuul pubub mullapinnast wiimase niiskuse wālja.

Kobalifud teated.**Teedeminister Jākh**

wiibis esmaspäewal Walgas ja tutvustas kobaliku raudteewabriku ja jaamaga, neid läbema järele waadates. Jleeralist buwitust āratas wabrik oma kodu kaitseks tehtud tõõde andmetega, mis minister ka kaasa wõttis.

Kaubawereis Walgast siferiiki ei tule mitte takistust teha.

Biljuti pidasid piirwalwurid Walga jaamas kellegi Wõru kaupmehe kinni, kes Wõrust tablis toiduaineid Tallinna wiia. Salakauba komisjon ei teadnud, misugust seiskobta jēs küsimuses wõtta ja pōõras seletusepārimilega toitusministri poole.

Nüüd on toitusministri wastus tulnud, mille järele kaubawereis Walgast siferiiki mitte ei tule takistust teha.

Mundatuses wangide mes alal.

Senini saadeti wangijid ühest linnast teise ākskōik mis ajal ja misuguste rongidega. Culi kellegil asutufel meelde kedagi wangi edasi saata, mārati tema jaoks saatia ja wang lāks. Nüüd on, et āleliigijid kulufid āra boida, wangimajade peawalitjuse poolt eite kirjutatud wangide konwoerimist raudteedel jārgmist toimetada, nagu „C. C.“ kuuleb:

Tallinnast Narwa iga kefnādala hommikul, kus juures wangijid wālja antakse ja wastu wōstakse ka Capa, Rakwere ja Jōbwi jaamades.

Narwast Tallinna iga neljapäewa hommikul. Wangide wāljaandmine ja wastuwōtmine eelpool tādendatud jaamades.

Tallinnast Walka iga reede hom. Walgast Tallinna iga teisipāewa hom. Abipunktid Capa, Tamfalu ja Tartu jaamades.

Walgast Pstferi iga laupāewa hom. Pstferist Walka iga laupāewal tagastitulewa rongiga Abipunkt Wõrus.

Tallinnast Saapfalu kabe nādala tagant laupāewadel hom. rongiga ja tagasi niifama laupāewadel pāewafje rongiga. Abipunkt Reilas.

Tallinnast Pärnu iga reedel õhtufe rongiga. Pärnust Tallinna ja Walka ümberistumifega Mōisjakūlas iga esmaspäewal pāewafje rongiga. Abipunktid Hermeti, Alliku, Wiljandi ja Mōisjakūla jaamad.

Paideft Allikule ja tagasi iga esmaspäewal wastu teisipāewa ja reedel wastu laupāewa õõfel.

Paideft Tamfalu ja tagasi iga reede hom. Tartu poole saadetawate rongide āraandmifeks Tallinnast Walka minewale tapile.

Wabariigi walitjuse poolt kinnitatud wangide weotariif ei ole weel „Riigi Teatajas“ wālja kuulutatud, siis toimetatakse wangid eifalgu edasi reifijate piletitega.

Kolmepāewane jaha raudtes jaamas.

Kolm pāewa sai kobalikus raudteejaamas biigla sabafid nāba, sest wiibis ka kolm pāewa raudteelaste kawa igatsetud warustusarong Walgas, mis 16. wagunift koosseifis ja jagas jaolt ālikonna riiet ja saapaid wālja, pefuriiet kōikidele. Suurt pabameelt sūnnitawad ālikonna riiete hinnad, mis sugugi õiglafed ei ole, sest kõige balwemat sorti riie on kõige kallim, paremad aga odawamad, kuna pefuriie oma odawufe tõttu wāga plekkiline ja rikkelāinud nāib olewat.

Saapaid oli mitmesuguseid nii oma jordi kui ka bādūse pooleft, kuid wāljaandjad ei toimetanud siin mitte sugugi „demokraatlifelt.“

Dii üteldi ābele, et kingad otjas on ja neid enam ei saa. Jfegi seefugune mārku tehti orderi peale, kuid teiste seletuste järele lāks mees tagasi ja nüüd oliwad kingad olemas ja ta sai nad kätte. Niifama lasti mõnel kõige paremad asjad wālja walida. Kuna teistele anti ālejdānud.

Siis anti weel toiduaineid: kulwatatud ploome ja kilu, ja mat ja juuni kande seft taimeraswa ja heeringaid.

Warustusarongiga ühes oliwad siia jõudnud ka Tallinna raudtee-teenijate Carw-ūbifufe 2 poewagunift, kuid suureks āllatuseks oli see, et need kōlalifed oma kaupa kallima hinnaga pakkuifid, kui meie oma Carw-ūbifufe. Ei olnud nad ka oma riulif welelewid rikkilāinud seebikefi, teed ja marmelaadi unustanud kaasa wōtmast, et neid tāie hinnaga maba mūia ja oma poe pakju õbku pubastada. Māil on hea siifsa seeliba odawam, kui nell soolatud komdid, niifama on meie ūbifufes odawamad weel: seebikiwi, kamfol, Ameerika seep, tikud jne.

Juwalitidide pida aruandus.

25 mail 1920 a. Lāti jeltfi jaalis, Walgas juwalitidide beaks toime pāndud pida

A r u a n d e.

Siejetulek:	
Piletite eest	9575 m. — p.
Programmid	432 . 50 .
Lilled	806 . — .
Konfettid, serpentiin, ameri post	628 . 05 .
Dubwet	3982 . — .
Kokku	15422 m. 55 p.

Wāljaminek:

Saal	300 m. — p.
Walgustus, lambid, mantlōõrid	280 . — .
Saali ja näitelawa dekoreerim.	200 . — .
Trükikulud „Kultuur’ile“	1400 . — .
Lilled	520 . — .
Dubweti korralduseks	3288 . — .
Orkestrile	729 . — .
Parukate ja krimeerimise eest	
dra Seeman’ile	450 . — .
Wālkjed wāljaminekud	118 . — .

Kokku 7485 m. — p.

Dubas kaja. 7938 m. 55 p.

Dubas kaja 7938 marka 55 p. saadetakse Sōjawāse Cerwisbolu Walitjufe ūlemale kuufiliste kehaofade tellimifeks amputeeritud jōduritele.

Pidu toimkoab awaldab tānu kõigile kontferdi ja kabaree tegelastele nende kaituta ettekandmiste eest; daamidēle, kes oma peale wōlfid puhweti korralduse, lilled, programmi, konfetti ja serpentiini māmifje, kōikidele pidu korraldajatele ja ka Lāti gymnasiumile oma kōbke makfuta kloweri tarwitada, andmife eest kontferdikse ja barjutusteks.

Pidu toimkond:

Dr. Storoženko

Dr. Pobel

Dr. Urberg.

Karantiinist āra pōgenenud.

Walga karantiinist on lārgmifed flikud walwe alt āra pōgenenud ja jālaja Eestinaale elama afunud:

1) Pōllumees Juban Jaani p. ūle, 32 a. wana; 2) kaupmees Willem Jaani p. Lepph, 31 a. wana; 3) āliõpilane Rudolf Aleksandri p. Ruldwere, 27 a. wana; 4) mafinist Juban Andrei p. Popow, 33 a. wana ja 5) mafinist Grigori Afiseni p. Postnikow, 25 a. wana.

Peame siin jāllegi tabes ebk tabmata karantiini nōrga korra āle kaebtust tōfima. Oā ju meie lebes karantiini āle mitmel pubul juttu tebtud, mis igakord karantiini ālema poolt ūmber kaffuti lākata, kuid juba nāitawadki faktid, et kaebtufed asjata ei ole.

Puskari tehas Saangjärwes.

Biljuti pānid Walga kōrdnikud Raagjārwe wallas, Wana-Siile talus, Simroti juures lābitõfimife toime. Rus leifid 3 jabipūsi, Nagan-fūsteemi rewolwri, pūsirobtu ja patronifi. Peale selle leiti puskari walmistamife aparāat ja walmistebtud puskari. Ūlekuulamifjel selgus, et puskari melisterlanud perenaene Marie Simrot ūhes tūtrega, kuna peremees, elatanud inimene, jagedaste fōimata saanud, kui neld keelanud. Sōjariistad olla poegade jagu, kelleft ūks endine fōdur ja teine alles koolis kōib. Perenaine seletas ūlekuulamifjel, et mitte tema puskari ei olewat walmistanud, waid tema tōõline, kes Walgast tulnud ja kelle nime ei tea. Asja kohta tehti protokoll.

Juurema summa raha wälja petmise katses.

31. mail j. a. tablis Jaata Walga rentei ametnik Puderjelli telegrammi Tallinna renteile, kus palutakse kellegile Tallinnas elawale Sommerile kolmsada tuhat marka wälja maksta, mis Walga renteile olewat järele makstud. Telegramm aga oli posti ametnikudele kättesaamatu näitanud olewat ja asja ligemalt järele waadates on selgunud, et rentei ülema allkiri wõltsitud on. Telegramm on kinni peetud ja küblist Puderjelli offitakse taga, kes plekku pannud.

Gratifikatsioonid.

Wabariigi Raitse-Liidu Ülema poolt on administratiivisel teel karistatud järgmised isikud: Jaan Boored, elukohi Paju wallas, 6000 mrk. ja 6 nädalat wangistust, wiina põletamise eest.

Tõnis Peterson, elukohi Paju wallas, 3000 mrk. ja 1 kuu wangistust, wiina hoidmise eest.

Joban Tanna, elukohi Aia tän. 1, 1000 mrk. ehk 3 nädalat wangistust, wiina hoidmise eest.

Hans Rärbis, elukohi Capamaja tän. 11, 2000 mrk. ehk 1 kuu wangistust, wiina hoidmise eest.

Emilie Sadonis, elukohi Oja tän. 6, 3000 mrk. ehk 6 nädalat wangistust, wiinaga kauplemise eest.

Minna Mahlapuu, elukohi Pihkwa tän. 19, 3000 mrk. ehk 6 nädalat wangistust, wiinaga kauplemise eest.

Pauline Tamme, elukohi Wõru tän. 38, 6000 mrk. ehk 2 kuud wangistust, wiina põletamise, wiinaga kauplemise ja wiina hoidmise eest.

Otto Rakis, elukohi Härrade tänav., 6000 mrk. ehk 6 nädalat wangistust, wiinaga hangedamise eest.

Teitlusministri poolt

on administratiivisel teel karistatud normiwlja toomata jätmise eest Laatre walla kodanikke: Jaak Rärki, Rikka talus, 800 margaga ehk 10 päewase arestiga.

Andres Leetus, Lepiku talust, 600 margaga ehk 7-päewase arestiga.

Andres Bianek, Marimõisa talust, normiwlja andmijega.

Juban Gross, Wedru talust, 1000 margaga ehk 2-nädalase arestiga.

Läbiotsimisel

politseikordniku poolt leiti Walli tän. nr. 12 elutsewa Joban Reeki korterist tübjad pudelid, mis puskari järele lõbnafid. Need olla biljuti sõdurite abil seal tübjendatud. Asja kohta tehti protokoll.

Juhkur

on meie linnast täiesti kadunud. On kuulda, et mõnedel Lätii meestel ja juutidel veel subkurt on olemas, kuid õige kalli binna eest 120 marka nael. Ka päälinnast on juhkur kadunud.

Soodetaw ilm täna.

Reikmise kiirusega põhja-õhtu tuul, muultlik, pilwitus, kuiv, temperatuur järe. Märkus: täna paiguti kõwa lüäne poolne tuul.

Ülikooli Obserwatorium.

Uuemad teated.

Cesti jaadit Berliinist

G. Wilde ja konsul W. Puhk jõudsid 31. mail auru. „Corneo“ Steettinist Tallinna. (Eta)

Toiduainete wedu raudteel.

Sagedased on juhtumised, et raudtee politsei poolt reijijatel kaasaõdetud toiduained ära wõetakse ja protokollid tehakse ainetes ilma loata weo kohta, mille põhjal süüdlased tootlusministri poolt administratiivselte trahwitakse. Selle ärahoidmiseks jubib „Postimees“ reijijate ja toiduainete wedajate tähelepanu määruste peale, mis praegusel silmapilgul toiduainete weo kohta Wabariigi piirides makswad on.

Esiteks on kogu riigi piirides keelatud igasugune wilja ja selle laaduste wedu tootlusministri ringkirja põhjal 11. detj. 1919 a. Wilja wõib jaata ainult tootlusministri, maakonna- ja linnawalitsuste loaga ja nende nime peale; teiste ainetes wedu on waba iveriigis.

Teiseks on toiduainete wedu keelatud 20-werstatilises piiridärfesse maaribas, maaribas ja üle riigi piiride; lubatud on tähendatud juhtumistel kaasa wõtta ilma loata leiba — 5, libaõadusi — 3, piimaõadusi — 2 ja teisi toiduaineid 3 naela, kokku 13 naela.

Lube toiduainete weoks 20-werstat. maaribas, mille hulka ka Walga, Narwa ning Detjeri linnad kuuluwad, annab wälja tootlusministrium ehk tema poolt selleks wolitatud asutused; toiduainete ühest kohast teise wedu 20-werstatilises maaribas wõib sündida: maakonna piirides — kohaliku wallawalitsuse, ühest maakonnast teise aga maakonnawalitsuse loaga.

Toiduainete weoks üle piiri annab luba wäliskaubanduse nõukogu tootlusministriumi nõusolekul.

Nende määruste wastu eeljääd trahwitakse tootlusministriumi poolt administratiivsel teel, kuna ilma loata weetawad toiduained sellekohaste määruste põhjal rekwireeritakse ehk konfiskeeritakse.

Seepärast tuleks reijijatel ülewaltähendatud määrusi silmas pidada ilmaaegsete raskuste ja sekelduste ärahoidmiseks.

Wenemaalt tuleb teateid.

nagu kuulutakse nüüd mitme aasta mehed sõjalisel õppusel, mõnes kohas olla isegi sellekohased kuulutused wälja pandud.

Nagu meile ametlikult teatatakse, on Jarnafed kuulujutud täiesti põhjendamata ja neid lootatakse nähtawasti mingisuguste pabatahtlaste sihtidega laiali.

Ei ole kawatust ligemas tulewikus mingisuguseid sõjalisi õppusi ette wõtta. (Eta)

Altkäemaksu wõtmise

kohta Narwa raudtee jaamas diendab „W. M.“, et siin ei ole mitte altkäemaksu wõtmisega tegemist, waid asi põhjeneb weneaegsete seaduste peale, et kaupade ülewimisel ühelt raudteelt teisele raudteeametnikudele erakordset tasu antakse erakordse töö eest.

Etteheiteid wõib teha ainult Narwa jaama ülemale seda, et tema sellest erakordsest maksust raudteede liikumise ajakonna ülemale ei ole teatanud. Seda tõendab ka kindral Tõnissoni poolt toimepandud juurdus.

Muutused Berliini Cesti pea konsuladis.

Centawasti labkufid Berliini Cesti peakonsuladist Dr. Lellep ja wennakfied Neggo'd.

Nende asemel määrati theoloog br. Arnold Kerem, bra Job. Rukk (Lüdkist) ja bra Mahlapuu.

Prantsuse ajakirjanik läbi Cesti Wenemaale.

Prantsuse ajakirjanik Deslinieres sõitis 31. mail auru. „Corneo“ Tallinna, kust ta edasi Wenemaale kawatseb reijida. (Eta)

Üliõpilaste arwustik.

Täna wõime poolaastal õppis Tartu ülikoolis 744 üliõpilast, neist 544 meeste ja 200 naisterahwast. „Post.“

Ungari rahulepingule

kirjutatakse 4. juunil Versailles alla. Arwatawasti kirjutab lepingule parun Lera olla.

Maakonna politseiülemate koosolek.

Maakonna politseiülemate koosolekul 28. ja 29. mail politseiwaliisuses tulid arutusele politsei korralduse ja muud politsei küsimused. Muu seas wõeti wastu ka soow et igasfe maakonna linna jaoks adreesi-laud sisse seatud.

Juurema salk kurjategijaid tabatud.

Läänemaal on 1. juunil 26 kurjategijat politsei ja sõjawäelaste poolt kinni wõetud, nagu „C. C.“ kuuleb.

Soodetaw streik Tallinnas

on nagu „C. C.“ uelawalt poolt kuuleb, trahitõolist kongressini edasi lükatud.

Leedumaa ühinewad euamlastega poolakate wastu.

„W. M.“ teate järele olla 15. mail Leedu sõja- ning wälisministri ja nõukogude walitsuse esitaja wabel leping tehtud, mille järele puna-wägi on kohustatud Dünaburgi peale tungima, kuna Leedumaa Grodno ja Wilno peale tungib. Selle tasuks tunnistas Wenemaa Leedu suweräniteeti nende linnade peale.

Wimased teated.

Wabariigi Walitsuse otsused.

Wabariigi Walitsus oma koosolekul 1. juunil j. a. otsustas:

I.

Ajutawale Kogule ette panna:

1) leaduse-eelnõu tasu maksmise kohta maa-leaduse põhjal wõrandatud maade ja nende päraltolemise eest,

2) leaduse-eelnõu 25. nowembri 1919 a. üürimaksu leaduse § 2 muutmise kohta, — sijeminiistrile ülesandeks tehes kõige ligemal ajal üüri kõrgenduse leaduse-eelnõuga esineda.

II.

Teedeministriumil uus raudtee sibirijamisse parti koosseis ja palganormid palganormeermise komisijoni poolt ette pandud kujul, kinnitada.

III.

Sõja- ja sijeminiistrile ülesandeks teha reiserwis olewatest artilistest jõududest kiire korras formeerida lendfalgad, kes kõik maakohad, kus talwel taudid mõllanud, suwe jookid põhjalikult pubastaksid.

IV.

Seletada, et päewa- ja sõidurahafid riigiteenijatele tuleb arwata põhipalga järele.

(Eta)

Aiakontsert täna.

Täna, neljapäewal kl. 8 õhtul linna pargis (Rapten Jrwe abiandmise seltsi aias) aiakontsert loomusrongide diwiisi orkestri poolt, kapellm. bra Alba juhatusel. Pääsetäbed 5 m.

Streik Tartu tehastes.

(Meie eriteade)

peasjalikult rauatööstuses, kestab, nagu meile teatakse, endist wiisi edasi, sest et tööandjate ja tööliste wabel seni weel kokkuleppele ei ole jõutud. Kuuldawasti kawatsewad üks osa tööliji Rohla kaewanduse põlewakiwi tööstusesse tööle minna.

Lätti asutawa kogu töö.

Riias, 2. juunil. Lta. Eila wõttis asutaw kogu resolutsiooni wastu, mille järele ülem wõim on Asutawal kogul, kellel on õigus põhiseadust wälja anda, maamendust teetada ja kõiki tarwilisi seadusi anda, otsustab sõja ja rahu üle. President esitab Latwias rahwuswabeliselt, kirjutab lepingud alla, määrab diplomaatilised esitajad. Kabinetti seab Asutaw kogu esimees kokku, kabinetti on Asutawa kogu ees wastutaw, demokraatlikele maaelanikkudele garanteeritakse kodanliku wabadust. (Eta)

Col. Callents Riiga jõudnud.

Riias, 2. juunil. Lta. Colonel Callents jõudis Tallinnast Riiga. Piiriküsimuse materjal maakomiteele edasi antud. (Eta)

Lätti professorid Riiga jõudnud.

Riias, 2. juunil. Täna jõudsid Wenemaalt siia tuntud professorid Endelin ja Cuabkis. (Eta)

Abiraha kirjanikkudele.

Riias, 2. juunil. (Eta) Kirjanduse nõukogu otsustas 2400 rubralise aastapalga määrata kirjanikkudele Sholde, Wirwa, Rofit, Suwalkamus. (Eta)

Ahwenas saarte küsimus.

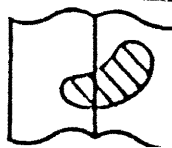
(Meie eriteade)

Stockholm, 1. juunil. Raadio. Siia jõudnud Ahwenamaa saatkond esines seletusega, et kogu Ahwenamaa rahwas soowib ühinemist Rootsimaa. Oma wastuses toonitasid kõik erakondade juhid, et Ahwenas saared on alati Rootsi omad olnud ja ahwenlaste soowi taga oma emamaaga uuesti ühineda, seisab terwe Rootsi rahwas.

Wastutaw toimetaja J. Dommert.

Wäljaandja Walga Eesti Kirjanduse Ühisus.

J. Kõnsoni (Kultuur) trükk, Walga.

Eesti trükitööliste kongress

toetatakse 6., 7. ja 8. juunil s. a. Tallinna Trükitööliste Ühifuse poolt Tallinnas S. Karja tän. nr. 18, Töölistemaja ruumides toetu.

Kongressi päevakord:

1. Kongressi avamine.
2. Kongressi juhatuse ja mandaatkomisjoni valimine.
3. Kongressi kodukorra vastuvõtmine.
4. Ülevalde trükitööliste liikumise kohta Eestis.
5. Aruanded kohtadelt.
6. Üleriiklise trükitööliste liidu ajutamise küsimus ja liidu põhikirja täiendamise.
7. Liidu juhatuse ja rewisjonikomisjoni valimine.
8. Üleriiklise palga tariifi väljatöötamine.
9. Praegune poliitiline filmipilk.
10. Trükitööliste hariduse ja tehnilise oskuse tõstmise küsimus.
11. Trükitööliste ajakirja väljaandmise küsimus.
12. Kongressil algatud küsimused.

Kongressi võtavad osa:

- a) kõigi Eestimaal asuwate trükitööliste ühifuste esitajad iga

Tallinnas. 18. mail 1920.

Adr.: Tallinn, S. Karja tän. nr. 18, tuba 14.

25 liikme kohta üks, täieliku hääleõigusega; kus alla 25 liikme — ikkagi üks esitaja;

b) organiseerimata trükitööliste esitajad, samuti iga 25 liikme kohta üks esitaja, kellel kongressil ainult nõuandew hääle on; kus alla 25 liikme — ikkagi üks esitaja;

c) ühifuste juhatuste liikmed, walituse esitajad ja kutsutud külalised, kellel nõuandew hääle on.

Pealtkuulajad, kes soovivad kongressil viibida, peavad Tallinna Trükitööliste Ühifuse juhatusele sellekohase pärisotuse nõutama.

Kongressi esitajad walitakse üldisel koosolekul kinnisel fideeliga hääletamisel, mis koosoleku protokollist avokiri mandaadile juure lisada tuleb. Kohtadelt, kus sellekohane organisatsioon puudub, olgu täieline koosoleku protokoll kõigi koosolekul viibivate liikmete nimega ja allkirjadega juurde lisatud.

Kongressi esituse kulud kannab kogu, kelle poolt esitus kongressile laadeti.

Kõiki kongressi esitajaid palutakse võimalikult juba 5. juuni õhtuks kohale ilmuda.

Tallinna Trükitööliste Ühifus.

Rahwaerakonna Walga ja
ümbruskonna

Konwerents

laupäeval, 5. juunil kell 11 e. l. Walgas, end.
„Wuuse“ ruumides.

Päevakord:

1. Juhatuse walimine.
2. Üldine seisuord. Rõneleb wälisminister J. Birk.
3. Tähtsamad päewaküsimused. Rõnelewad akl. J. Kor-
nel ja J. Bloompuu.
4. Erakonna korraldus. Rõneleb akl. J. Kornel.
5. Konwerentsil ülesõedetud küsimused.

Samal päeval 5. juunil kell 1/2 6 p. l. on end.
„Wuuses“

awalit rahwafuusolet

järgmise päewakorraga:

1. Üldine seisuord — wälis-
minister A. Birk.
2. Põllumees ja riik — akl. J.
Bloompuu.
3. Majanduslikud wäljawaated —
akl. K. Kornel.

Eesti Rahwaerakonna korraldus komitee.

Müüa
uur orrega taal
(bilats)

Kia tänaw nr. 15.

Ammaemand

615

A. Dünter - Wilkalis,
Walgas, Aleksandri tän. nr. 16, krt. 4.
Waestele ilma maksuta.

Inženerimäe Walituse Warustuse osakond
tarwitab suuremal määral

puhast terpentini.

Pakkumised palutakse kinnistes ümbrikutes sõna
„Terpentin“ all anda osakonna kantseleisse Salki tee
nr. 4, kuni 8. juunini s. a.

Olen awanud oma

rätsepa-äri

Nikolai tän. № 1.

Endine „Ühistöö“ rätsepa-töökoja juhataja
J. Korb.

I. sorti tiisleri liimi.
Klaas-paberit.

Tule tikke.

Tasku nuge.

P. SARETOK,
Moshwa tän. 15.

Odawasti müüa

katuse pappi,

pehme mööbel,

woodi,

kirjutuslaud.

Pihkwa tänaw nr. 31,
Komisjoni kauplus.

Soomusrongiide diwiisi
leiwaküsetaja kantselei tar-
witab

mees-kirjutajat

kes kantselei tööga juba
wilunud on. Ilmuda leiwa-
küsetuse kantseleisse, Sõja-
wäeplatstil Waksali tän.

Leiwaküsetuse ülem

Wittri.

300—500 mk.

waewataju

jellele, kes juhatab Walgas

möbl. korteri

I. korral, akende ja wäljakäiguga
uulitsale, kesklinnas.

Teatada: Tartu, Riias tän. nr. 8,
krt. 5 Solowjew.